

کتاب تالیشلار (تالشان)

/خبرگزاری آران
کتاب تالیشلار (تالشان)

کتاب تالیشلار (تالشان) نوشته پرفسور قمر شاه جوادف با پشتیبانی سفارت نروژ در باکو و موسسه بشر دوستانه چاپ و منتشر شد.

آقای دکتر بهرام امیر احمدیان ضمن معرفی این کتاب تاکید دارند که پروفیسور عارف مصطفی یف، دکترای تاریخ، یاور رستم اف، کاندیدای علوم تاریخ، استاد یار و غضنفر رستم اف، کاندیدای علوم تاریخ، استاد یار این اثر را برای چاپ مناسب تشخیص داده اند.

دبیر علمی و مولف مقدمه این اثر پروفیسور عارف مصطفی یف دکترای تاریخ است.

این تک نگاری به یاد و خاطره سیاح سده بیستم «تهور هیردآهل»، که به آذربایجان و میراث فرهنگی آن احترام عمیقی قابل بود، اهداء شده است. هم چنین این اثر را به استاد و راهنمای علمی مولف، چهره برجسته، عالم مشهور و دانشمند بزرگ، علی صحبت سومبات زاده که جایگاه مهمی در علوم اجتماعی آذربایجان دارد تقدیم شده است.

کتاب در سال ۲۰۰۴ از سوی انتشارات «علم» در باکو در تیراژ ۱۰۰۰ نسخه در ۱۶ صفحه به بهای هر نسخه ۳۰۰۰۰ مانات به چاپ رسیده است.

این تک نگاری به اقوام قدیمی تالشان آذربایجان اختصاص دارد که در تاریخ نگاری آذربایجان از نظر تاریخی - قوم شناسی و بررسی های اجتماعی، برای نخستین بار به صورت یک تک نگاری مورد بررسی قرار گرفته است. کتاب براساس موضوعات تاریخی، مردم شناسی، جمعیت شناسی، زندگی اقتصادی سده های ۱۹ و ۲۰ تالشها تدوین شده است. این کتاب بر مبنای منابع تاریخی - قوم نگاری و آماری و نیز مطالعات میدانی مولف و گردآوری اطلاعات در نواحی آستارا، لنکران، لریک، ماساللی، و یاردیملی تدوین شده است.

این اثر برای تاریخ شناسان، مردم شناسان، جامعه شناسان، سیاست شناسان، زبان شناسان، جمعیت شناسان، و بطور کلی کارشناسان علوم اجتماعی، و کسانی که علاقه مند به موضوعات مردم نگاری هستند، می تواند سودمند باشد.

فصول کتاب

مقدمه، وطن مال کسانی است که آن را دوست دارند، خواه یک فرد، یا یک گروه قومی باشد.

فصل یکم: شناخت تالشها از دیدگاه تاریخی - قوم نگاری در سده های ۱۹ و ۲۰

فصل دوم: زندگی اقتصادی تالشها

۱. جایگاه اقتصاد کشاورزی در زندگی

۲. ویژگیهای اقتصاد دامداری

۳. ویژگی های بهره برداری نوغانداری، ماهیگیری، تاکداری،

۴. جایگاه زنبور داری و تولید عسل

فصل سوم: فرهنگ مادی تالشها

۱. خانه های مسکونی

۲. پوشاک و آرایه ها

۳. خوراکی ها و نوشیدنی های ویژه جشنها و آیینها

فصل چهارم: فرهنگ معنوی تالشها

۱. آیینها و تقویم فرهنگی مردم

۲. طب سنتی

۳. آفرینشهای مردمی

۴. رقصها و سرگرمی های مردم

۵. باورهای دینی، افسانه ها و تصورات کیهان شناسی

۶. آموزش و فرهنگ مردم

فصل پنجم: صنعتگری در میان تالشها و ویژگی های آن

۱. جایگاه صنعت خراطی

۲. صنعت سفالگری

۳. حصیربافی

۴. صنعت بافندگی

۵. آهنگری

فصل ششم: خانواده و زندگی خانوادگی تالشها

۱. نتیجه گیری

۲. خلاصه به زبان روسی

۳. خلاصه به زبان انگلیسی

۴. تصاویر

۵. مولف تک نگاری

در باره مولف:

قمر شاه جواد اف در ۲۳ ماه آوریل سال ۱۹۳۸ در روستای قوناق کند (در ناحیه قوبای کنونی) چشم به جهان گشود. در سال ۱۹۵۶ مدرسه متوسطه را در قوناق کند بپایان رساند، وارد دانشکده تاریخ

دانشگاه دولتی باکو شد و در سال ۱۹۶۱ فارغ التحصیل گردید. در سالهای ۱۹۶۱-۱۹۶۳ در روستای آیگونلی ناحیه دوه چی به عنوان مدیر دروس مشغول بکار بود. در سالهای ۱۹۶۴-۱۹۶۶ اسپیرانت انستیتوی تاریخ آکادمی علوم جمهوری آذربایجان شوروی بود. در سال ۱۹۶۷ پایان نامه فوق لیسانس خود را تحت عنوان «ابزار تولید کشاورزی پایان سده ۱۹ و آغاز سده ۲۰ آذربایجان» به رهبری آکادمیسین سوبات زادهو در ژوئن سال ۱۹۹۰ نیز دکترای خود را تحت عنوان «تکنیک های کشاورزی سنتی آذربایجان» دفاع کرده است. قمر شاه جواد اف که از آغاز سال ۱۹۶۴ تا ۱۹۹۲ در انستیتوی تاریخ آکادمی علوم آذربایجان به کار اشتغال داشت، در ماه مارس سال ۱۹۹۲ در انستیتو روابط عمومی آکادمی ملی آذربایجان رئیس شعبه بود. او به مدت ۴۰ سال در باره موضوعات بررسی های علمی قوم شناسی آذربایجان، فرهنگ کشاورزی، قوم شناسی تاریخی، و مسائل عملی مناسبتهای ملی آئینها و مراسم بررسی و پژوهش انجام داده ست. تز دکترای او «سوتسکایا اتنوگرافیا» (مردم شناسی شوروی) که نتیجه ۲۰ سال بررسی های پیگیر اوست و هم چنین مقالات دنباله دار او در مجلات علمی جمهوری، تک نگاری ها، و بررسی های ارزشمند او درباره سنتها و فرهنگ کهن آذربایجان، فرهنگ غنی آذربایجانی های ساکن در قفقاز و اسناد انکار ناپذیر این فرهنگ را آشکار کرده است.

چاپ اثر او به نام «ناردونایا زملدچسکایا تخنیکا آذربایجانا» (کشاورزی خلق آذربایجان) در انتشارات «علم» که تک نگاری بنیادی است، نه تنها از سوی همکاران او بلکه هم چنین از سوی دهها دانشمند بنام اتحاد شوروی از جمله: پروفیسور ق. مارکوف، و. کولویف، ک. کالیونوفسکایا (در مسکو)، آکادمیسینها و. بونداریچیک (مینسک)، س. آرتونوف (مسکو)، پروفیسور حاجی یوا، پروفیسور عثمانف (ماخاچکالا)، پروفیسور ش. اینال-ایپا (سوخومی)، پروفیسور ل. چیبیروف (تسخینوالی)، پروفیسور خ. زبایف (تاشکند)، پروفیسور قورلنکو (کی یف)، پروفیسور س. پاولیوک و ر. کیرچیف (لوف)، و دیگران با آرا و نظرات خود در باره این اثر مطالب و مقاله های نوشته اند.

پروفیسور قمرشاه جواد اف که ۴۰ سال از زندگی خود را در تحقیقات علمی در آکادمی علوم آذربایجان سپری کرده است بیش از ۲۵۰ مقاله علمی، ۸ تک نگاری و چندین جزوه منتشر کرده است. در میان این آثار «ابزارهای کشاورزی آذربایجان در سده ۱۹ و آغاز سده ۲۰» باکو ۱۹۷۹؛ «تقویم کشت و کار و هواشناسی سنتی در آذربایجان»، باکو ۱۹۸۴؛ «فرهنگ زراعتکاری در آذربایجان: آئینها و جهانی شدن»، باکو ۱۹۸۶؛ «ناردونایا زملدچسکایا تخنیکا آذربایجانا» (فنون کشاورزی سنتی آذربایجان)، باکو ۱۹۸۹؛ بدنبال فرهنگ کشت و کارمان، باکو ۱۹۹۰؛ «یاریگری های مردمی در آذربایجان»، باکو ۱۹۹۳؛ «پزشکی سنتی در زندگی مردم ما»، باکو ۱۹۹۵؛ «اودین ها: پژوهشی تاریخی - قوم شناسی»، باکو ۱۹۹۶، ۱۹۹۹ (با همکاری حسینووا)؛ «اقوام کم شمار و اقلیتهای ملی»، باکو ۲۰۰۰، از جمله آثار اوست. در باره این آثار بیش از ۳۰ مقاله ی انتقادی با نگاه مثبت از سوی دانشمندان و عالمان و متخصصان در مطبوعات دوره شوروی و پس از شوروی و در جمهوری آذربایجان به چاپ رسیده است. پروفیسور جواد اف از مولفان اصلی دایره المعارف «اجلدی آذربایجان سووت انسکلوپدیاسی» جلدهای ۲-۵، و کتاب «مردم شناسی آذربایجان»، جلد یکم (باکو ۱۹۸۸)، بشمار می رود. در کنار همه این آثار پروفیسور جواد اقدر سالهای ۱۹۶۵-۱۹۹۲ در کنفرانسها و اجلاسهای برگزار شده در شهرهای اتحاد شوروی از جمله در آما-آتا، سوخومی، چرنووستی، گروزنی، لوف، نالچیک، مینسک، تفلیس، ایروان، مسکو، سنت پترزبورگ، و دیگر شهرها شرکت داشته است. هم چنین در کنفرانسهای بین المللی در سالهای ۱۹۹۸، ۲۰۰۱ در مسکو، ۲۰۰۲ در قدس، در باره تاریخ آذربایجان سخنرانی داشته است. تعدادی از مقالات علمی او در کشورهای خارجی (آلمان و ایالات متحده آمریکا) به چاپ رسیده است. او عضو تحریریه فصلنامه علمی «تاریخ و مسائل آن» است.

پروفیسور جواد اف در کارهای اداری و آموزشی نیز فعالیت داشته است. با راهنمایی های او دانشجویان دوره های فوق لیسانس و دکترا پایان نامه های خود را در باره تاریخ و مردم شناسی آذربایجان به انجام رسانده اند. او در دانشگاههای دولتی باکو و لنکران تدریس و سخنرانی های علمی در باره «تاریخ آذربایجان»، «اصول مردم شناسی»، داشته است. او در جلسات دفاعیه دکترا به عنوان عضو متخصص در هیئت ژوری مشارکت داشته است. او هم در آذربایجان و هم در کشورهای دیگر به عنوان شخصیت متخصص بلند پایه، مورخ کشاورزی، و مناسبتهای ملی، شناخته می شود. کتاب «تالشان (بررسی تاریخی - مردم شناسی) تک نگاری بنیادی است و اثباتی است بر آنچه در باره او گفته شد. این اثر که نخستین اثر مردم شناسی در زمینه تاریخنگاری آذربایجان در باره تالشان است. با این کار او نشان داده است که دانشمندی وطن پرست بوده و به سرزمین خویش عشق می ورزد.

او در ۲۷ آوریل ۲۰۰۵ در سن ۶۷ سالگی در شهر باکو چشم از جهان فروبست.